

Tablice pamięci

– Żołnierzy Batalionu „Zośka” zmarłych po wojnie– Naczelnictwa Szarych Szeregów

W 1995 r. Komitet podjął decyzję i starania o zagospodarowanie małej części działki – placyku, jaki pozostał pomiędzy postawionym murem-Mogilą Symboliczną a trzema cywilnymi grobami znajdującymi się w samym narożniku działki. Miejsce to postanowiono wykorzystać, upamiętniając zmarłych po wojnie żołnierzy batalionu „Zośka”, co ma symbolizować równocześnie ich więź i braterstwo z poległymi we wspólnej walce w czasie Powstania Warszawskiego.

Ale nie tylko. Część tego miejsca postanowiono przeznaczyć na upamiętnienie organizacji podziemnego harcerstwa – Szarych Szeregów, zapisujących się chlubnie w latach wojny i okupacji. Organizacji, z której wywodzili się spoczywający w tej kwaterze żołnierze harcerskiego batalionu „Zośka”, a także powstańcy pochowani w innych kwaterach Cmentarza Wojskowego. O upamiętnienie tej organizacji właśnie w tej kwaterze zabiegał szczególnie, jeszcze za życia, spoczywający tu naczelnik Szarych Szeregów Stanisław Broniewski „Orsza”.

Uzupełnieniem całości miały być tablice z nazwiskami żołnierzy oddziału Kedywu Kolegium A podporządkowanemu „Zośce” w pierwszych dniach powstania (12 sierpnia 1944 r.). Usilne starania o ich umieszczenie czynił dowódca tego oddziału Bolesław Górecki „Śnica”.

Opracowanie projektu tych koncepcji powierzono „Zośkowcowi”, arch. Aleksandrowi Świecimskiemu. Po zaakceptowaniu projektu przez Społeczny Komitet i Zarząd Cmentarza i uzyskaniu pozwolenia rozpoczęto jego stopniową realizację.

Całość projektu obejmuje:

1. Sześć czarnych marmurowych tablic o rozmiarach: 1,6 m wysokości i 1 m szerokości, rozmieszczonych obok siebie wzdłuż muru frontowego za Mogilą Symboliczną. Wykuto na nich imiona, nazwiska, pseudonimy oraz rok urodzenia i śmierci poszczególnych żołnierzy, poczynając od 1945 r. Pierwsze tablice, z lewej strony, zachowują kolejność dat śmierci chronologiczną (lata wsteczne). Na dalszych wykuto nazwiska alfabetycznie.

Tablice upamiętniają wszystkich „Zośkowców” zmarłych po wojnie, niezależnie od miejsca ich pochowania. U góry nad sześcioma tablicami, stanowiącymi jednolitą ścianę, widnieje napis:

ŻOŁNIERZE ARMII KRAJOWEJ BATALIONU ZOŚKA

Tabl. 1

RYSZARD FLANC	„BARTEK”	1924 – 1945
LUCJAN MERLAK	„ŁABĘDA”	1915 – 1945
KAZIMIERZ SZCZĘSNY	„KUC”	1924 – 1945
JANUSZ SOKOŁOWSKI	„WYRWA”	– 1946
ZDZISŁAW MOSZCZEŃSKI	„RYK”	1920 – 1948
JAN RODOWICZ	„ANODA”	1923 – 1949
BRONISŁAW WNUK	„BROWN”	1924 – 1949
EWA OTT	„EWA”	1923 – 1952
KAROL KWAPIŃSKI	„KAROL”	1923 – 1955
WOJCIECH GARBIŃSKI	„LORD”	1922 – 1955
ZBIGNIEW ZAMAJSKI	„CHADZIAJ”	1926 – 1958
STANISŁAW CEZAK	„MAJTEK”	– 1958
MACIEJ DANYSZ	„JELEN”	1927 – 1960
TADEUSZ SZAJNOCH	„CIELAK”	1920 – 1962
WACŁAW CYNIAK	„ORLICZ”	1923 – 1962
TADEUSZ ZUCHOWICZ	„MAREK”	1922 – 1963
MIECZYSLAW ROSZKOWSKI	„CZARNY”	1921 – 1963
JERZY ROSZKOWSKI	„DONALD”	1922 – 1963

HENRYK CYTRYŃSKI	„POMARAŃCZKA”	1920 – 1968
TADEUSZ STEFANIAK	„STEFAN”	1923 – 1969
JERZY OCHRYMOWICZ	„DŽEMS”	1920 – 1969
JÓZEF KRAWCZYK	„LEW”	1922 – 1970
ANNA REWSKA	„RENATA”	1915 – 1970
WŁODZIMIERZ ROEFLER	„HRABIA”	1921 – 1971
TADEUSZ KOSUDARSKI	„KUSY”	1922 – 1972
JERZY RADOMSKI	„DRZAZGA”	1916 – 1974
JERZY JASTRZĘBSKI	„MIKUŁA”	1922 – 1974
JERZY KOBZA-ORŁOWSKI	„PINGWIN”	1924 – 1974
JÓZEF DUDEK	„RĄB”	1920 – 1975
ZBIGNIEW KUBIK	„ZBYSZEK”	1923 – 1975
JAN MADEJ	„PRZESŁAWSKI”	1922 – 1975
RYSZARD KLIMEK	„NABIELAK”	1921 – 1975
SŁAWOMIR SŁUBICKI	„PRUS”	1924 – 1975
ALEKSANDER GŁOWACKI	„MIRKOWSKI”	1916 – 1976
JERZY SZYMAŃSKI	„IKAR”	1922 – 1976
MARIA PUCIATA	„KAPRALINKA”	1924 – 1978
LECH JANUSZKIEWICZ	„ZAN”	1925 – 1979
MARIA CAŁKA	„WIKA”	1920 – 1979
EUGENIUSZ BOGUSZEWSKI	„MALARZ”	1922 – 1979
PRZEMYSŁAW CIEPLAK	„SMYK”	1914 – 1980
MARTA GRUNDMAN	„MARTA”	1921 – 1980
MARIA WAŚNIEWSKA	„MARYSIA BIAŁA”	1922 – 1980
WALDEMAR MALISZEWSKI	„WALDEMAR”	1926 – 1980

Tabl. 2

STANISŁAW BAŃKOWSKI	„PRZEMYSKI”	1921 – 1980
EDWARD MICHAŁSKI	„ALEX”	1920 – 1981
HENRYK DEMINET	„MIŚ”	1922 – 1981
STANISŁAW GÓRSKI	„PYŁOS”	1923 – 1981
IRENA WYCZAŃSKA	„IKA”	1925 – 1981
JANUSZ KOSSAKOWSKI	„STASZEK”	1916 – 1981
JANUSZ ROLEWICZ	„RAFAŁ”	1921 – 1982
KONRAD POPIELSKI	„ADAM”	1925 – 1982
STANISŁAW NOWAKOWSKI	„MURZYN”	1922 – 1982
PIOTR KALTENBERG	„LUTY”	1908 – 1983
JÓZEF SZEWCZYK	„RYŚ”	1923 – 1983
EDWARD RUDZIŃSKI	„WAŚIK”	– 1983
WOJCIECH SZYMANOWSKI	„SYNON”	1924 – 1983
WIKTOR SZELIŃSKI	„ANDRZEJ POL”	1921 – 1984
ZDZISŁAW WNOROWSKI	„PIRAT”	1923 – 1984
EDWARD WIŚNIEWSKI	„EDEK”	1926 – 1984
TADEUSZ HUSKOWSKI	„TADEUSZ”	1924 – 1984
ZBIGNIEW POLAK	„RYŚ”	1923 – 1984
WIESŁAW GRABOWSKI	„OKULARNIK”	1922 – 1984
STANISŁAW LECHMIROWICZ	„CZART”	1924 – 1984
JERZY GRUNDMAN	„JURAS”	1923 – 1984
JAN MAKOWELSKI	„PYTEK”	1925 – 1985
JERZY RYBAK	„OSET”	1915 – 1985
MIECZYSLAW KIJEWSKI	„JORDAN”	1921 – 1985
JÓZEF KUBAS	„LONGIN”	1923 – 1986
ANNA IGIELSKA-KACZYŃSKA	„DANKA”	1925 – 1986
ROMAN HORODYŃSKI	„RYSZARD”	1924 – 1986
ANNA GAJOWNICZEK	„DANUSIA”	1920 – 1986
TADEUSZ MALICKI	„TOS”	1923 – 1987
ROMUALDA KOMARNICKA	„LUNIA”	1920 – 1987
JAN GAJEWSKI	„TYROLCZYK”	1922 – 1987
JERZY ŁANIEWSKI	„KOSA”	1923 – 1987

WŁADYSŁAW JOTKIEWICZ	„WŁADEK”	1924 – 1988
RYSZARD SADOWSKI	„MIKOWSKI”	1919 – 1988
STANISŁAW KALIŃSKI	„KLUS”	1918 – 1988
JULIUSZ LECH ZBYSZYŃSKI	„ZBYSZEK”	1923 – 1988
RYSZARD BĘDZIŃSKI	„TALUN”	1922 – 1988
JERZY MICHAŁSKI	„DĄBROWA”	1920 – 1989
WITOLD MORAWSKI	„WITOLD”	1919 – 1989
MICHAŁ GLINKA	„MICHAŁ”	1922 – 1990
JAN LATOSZEK	„WALEK”	1921 – 1990
WŁADYSŁAW GŁĘBICKI	„NOWY”	1925 – 1990
EDWARD KUŹMIŃSKI	„HENIEK”	1920 – 1990

Tabl. 3

JERZY KLITIN	„WOLA”	1920 – 1991
STANISŁAW ROGOYSKI	„LESZEK”	1924 – 1991
JERZY PRZEDPELSKI	„WIKTOR”	1923 – 1991
RYSZARD BIAŁOUS	„JERZY”	1914 – 1992
PAWEŁ SZOĆ	„PASZA”	1911 – 1992
JERZY ŁUKOSKI	„ŻEREŃ”	1926 – 1992
MARIAN MAŁKOWSKI	„MARIAN”	1922 – 1993
JERZY WARDYNSZKIEWICZ	„WALICA”	1922 – 1993
WITOLD WINNICKI	„PIK”	1922 – 1993
JÓZEF MARCZYK	„ZIUTEK”	1920 – 1993
ZBIGNIEW RUDZISZ	„RUDY”	1924 – 1993
ŚWIĘTOSŁAW NOWAKOWSKI	„FIJOŁ”	1921 – 1994
JERZY TREPKA	„ZENEK”	1924 – 1994
ROMAN GRZYBOWSKI	„BRZECZWA”	1915 – 1994
STANISŁAW OLSZEWSKI	„KONAR”	1920 – 1995
TADEUSZ SULIŃSKI	„KOMAR”	1925 – 1995
ROMAN CHMIELEWSKI	„DZIBEK”	1925 – 1995
STANISŁAW KUJAWSKI	„BRZOZA”	1925 – 1995
MIECZYŚLAW CHARUBA	„MIECH”	1925 – 1995
KAZIMIERZ KODYM	„KAZIK”	1920 – 1995
BOLESŁAW GOŁASZEWSKI	„WALEK”	1926 – 1995
JAN DRAC	„PROT”	1922 – 1996
ANDRZEJ WAJCOWICZ	„BACA”	1926 – 1996
ANDRZEJ SOWIŃSKI	„ZAGŁOBA”	1919 – 1996
ZYGMUNT KUJAWSKI	„BROM”	1916 – 1996
STANISŁAW MACHOWSKI	„MAŚLAK”	1928 – 1996
JERZY NIEWIŃSKI	„ALOHA”	1925 – 1996
STEFAN STĘPIEŃ	„KAJTEK”	1924 – 1996
BRONISŁAW GRUN	„SZYB”	1912 – 1999
STEFAN GORGOŃ-DRUŻBICKI	„KURP”	1923 – 1997
STANISŁAW RYBKA	„TUR”	1923 – 1997
ZDZISŁAW MIŚKIEWICZ	„MIŚ”	1920 – 1997
ks. JÓZEF WARSZAWSKI	„OJCIEC PAWEŁ”	1903 – 1997
WOJCIECH MICHAŁSKI	„WOJ”	1923 – 1998
JERZY JANKIEWICZ	„JASTRZĄB”	1921 – 1998
JERZY ZALEWSKI	„STRZAŁA”	1925 – 1998
WOJCIECH MARKOWSKI	„SĘP”	1927 – 1998
JULIUSZ BOGDAN DECZKOWSKI	„LAUDAŃSKI”	1924 – 1998
JAN ZENKA	„WALEK”	1921 – 1998
BOLESŁAW CHMIELEWSKI	„PINGWIN”	1923 – 1998
HENRYK PIELASZEK	„ORKAN”	1925 – 1998
ALEKSANDER JADACH	„OLEK”	1926 – 1998

Tabl. 4

SYLWESTER CYGANIK	„SYLWEK”	1922 – 1997
TADEUSZ HAWRYLUK	„SZAFKA”	1924 – 1997
JAN KOPALKA	„ANTEK”	1914 – 1999
MIECZYSLAW SLOBODZIANEK	„KUBUŚ”	1923 – 1999
ZBIGNIEW KAMIŃSKI	„SKAŁA”	1925 – 2000
STANISLAW KUROPATWIŃSKI	„STANISLAW”	1917 – 2000
WINCENTY LUSZKIEWICZ	„BĄCZEK”	1922 – 2000
JERZY RING	„GRZEGORZ”	1924 – 2000
TADEUSZ WITKOWSKI	„DZIK”	1924 – 2000
JERZY WODZYŃSKI	„IBRYS”	1916 – 2000
TADEUSZ WYGANOWSKI	„SELIM”	1924 – 2000
CZESLAW WYPYCH	„BRZOZOWSKI”	1919 – 2000
WITOLD BARTNICKI	„KADLUBEK”	1925 – 2008
FRANCISZEK BIEŃKOWSKI	„PAJAC”	1922 –
ZBIGNIEW BILIŃSKI	„BIL”	1923 –
STEFAN BIRNBAUM	„PENKA”	1923 – 2000
ANNA BORKIEWICZ-CELIŃSKA	„HANKA”	1921 –
WIESLAW BUJNOWSKI	„RAMZES”	1926 – 2003
FRANCISZEK BULWACKI	„CIENKI”	1925 – 2004
HALINA BUTLER	„HALSZKA”	1929 –
BOGDAN CELIŃSKI	„WIKTOR”	1921 –
STANISLAW CHRÓST	„LIS”	1926 –
JADWIGA CHYLIŃSKA	„BOGNA”	1925 – 2010
LESZEK CIEŚLIŃSKI	„LESZEK”	1924 – 2001
MIECZYSLAW CIEŚLIŃSKI	„MIREK”	1922 –
STANISLAW CIUPALSKI	„CHRUŚLIK”	1924 – 2009
ZBIGNIEW CUDNIK	„ŁAMIGŁOWA”	1922 – 2004
STANISLAW CZARNECKI	„STASZEK”	1923 –
DONAT CZEREWACZ	„SÓJKA”	1921 – 2007
STEFAN DĄBROWSKI	„GRUDA”	1922 –
RYSZARD DESZCZYŃSKI	„CZERTWAN”	1922 – 2002
HENRYK DUDZIŃSKI	„KMICIC”	1921 – 2006
HENRYK DZIERGWA	„HERAKLIT”	1923 – 2002
JAN ERNST	„WITOLD”	1926 – 2003
ZYGMUNT FELAK	„SZARY”	1924 – 2005
ROBERT GAGO	„MAX”	1923 – 2002
MIROSLAWA GOSZCZYŃSKA	„MIRKA”	1924 – 2003
REMIGIUSZ GROCHOLSKI	„ANDRZEJEK”	1928 –
ANNA JAKUBOWSKA	„PAULINKA”	1927 –
ZBIGNIEW JAMIOŁKOWSKI	„ZEN”	1922 –
HALINA JANKOWSKA	„MADZIA”	1926 –
ZYGMUNT JANUSZEWSKI	„MONTER”	1922 –
WIKTOR JASTRZĘBSKI	„WEZYR”	1922 –

Tabl. 5

RYSZARD JESIOŁOWSKI	„ŻBIK”	1920 – 2005
CZESLAW JUCHNIEWICZ	„ŚMIAŁY”	1927 – 2006
KAZIMIERZ KALANDYK	„ŚLAWOMIR”	1927 – 2007
ROMAN KALINOWSKI	„ROMUALD”	1922 – 2003
TYTUS KARLIKOWSKI	„TYTUS”	1927 –
JACEK KARPIŃSKI	„JACEK”	1924 – 2010
URSZULA KATARZYŃSKA	„ULA”	1925 –
CZESLAW KLIMEK	„KRUK”	1921 – 2005
ZENON KLIMKOWSKI	„MAULI”	1925 –
MARIAN KOBYLECKI	„MIETEK”	1925 – 2008
WIESLAW KOBYLECKI	„WIESIEK”	1924 – 2008
KAZIMIERZ KOLEBSKI	„LEON”	1925 – 2009
RYSZARD KOŁAKOWSKI	„GLUSZEC”	1922 – 2003
MARIA KOŁOS	„MARSZKA”	1928 – 2011

WITOLD KOMAR	„ORLICZ”	1924 – 2003
HENRYK KOŃCZYKOWSKI	„HALICZ”	1924 –
ROMUALD KOŚCIELSKI	„KRAK”	1923 – 2002
HENRYK KOWAL	„HENRYK”	1920 –
STEFAN KOWALEWSKI	„MATROS”	1920 – 2010
HENRYK KOZŁOWSKI	„KMITA”	1922 – 2007
STANISŁAW KRAWCZYK	„STASIEK”	1920 – 2008
STANISŁAW KRUPA	„NITA”	1922 –
ANTONI KURKOWSKI	„RYŚ”	1928 –
STANISŁAW KWIATKOWSKI	„MRÓZ”	1926 –
JERZY LANGE	„JUREK”	1929 –
WACŁAW LATOSZEK	„KUKUŁKA”	1922 – 2004
KAZIMIERZ ŁODZIŃSKI	„MARKIZ”	1922 –
JANUSZ ŁYSZKOWSKI	„JOE”	1923 – 2002
JAN MARUSZEWSKI	„JANUSZ”	1926 –
WIKTOR MATULEWICZ	„LUKSOR”	1920 – 2011
MARTA ALICJA MIAZIO- GLIŃSKA	„ALA”	1924 – 2008
WACŁAW MICUTA	„WACEK”	1915 – 2008
JERZY MISIEWICZ	„CZARNY TOMEK”	1922 – 1999
ZBIGNIEW MROWIEC	„FRANCISZEK”	1927 – 2002
KRYSTYNA MUSIATOWICZ	„KRYSTYNA”	1921 –
JAN MYSZKOWSKI-BAGIŃSKI	„BAJAN”	1917 – 2010
MIECZYSLAW NIEWIŃSKI	„IGOR”	1920 – 2001
JAKUB NOWAKOWSKI	„TOMEK”	1924 –
JÓZEF NOWOCIEŃ	„KONRAD”	1920 – 2004
WITOLD OCEPSKI	„DOWNAR”	1924 –
LESZEK OZIEBŁO	„KOGUT”	1924 – 2008
BOGUSŁAW PAŁKA	„BOGUSŁAWSKI”	1923 – 2010
ANDRZEJ PAWLICKI	„GARDA”	1924 – 2008

Tabl. 6

ALICJA PAWŁOWSKA- ŻBIKOWSKA	„ALA”	1925 –
STANISŁAWA PELCZARSKA	„MILA”	1913 – 2005
ZOFIA PODSTAWSKA-RYDZ	„LIDIA”	1927 –
ZOFIA PRĄDZYŃSKA	„ZOSIA”	1922 – 2004
STANISŁAW ROMANOWSKI	„KAJTEK”	1914 – 2002
JAN ROSSMAN	„WACEK”	1919 – 2003
WANDA RÓŻEWICZ- RÓŻAŃSKA	„KROPKA”	1920 –
RYSZARD RUSINIAK	„BURZA”	1926 – 2003
HALINA SAJKO-DEGÓRSKA	„IGA”	1923 – 2001
KAZIMIERZ SHEYBAL	„ANTEK”	1920 – 2003
STANISŁAW SIERADZKI	„ŚWIST”	1921 – 2009
WITOLD SIKORSKI	„BORUTA”	1927 –
BOLESŁAW STAŃCZYK	„XEN”	1919 – 2010
ZOFIA STEFANOWSKA- TREUGUTT	„ZOSIA”	1926 – 2007
WŁODZIMIERZ STEYER	„GROM”	1923 –
TADEUSZ STOPCZYŃSKI	„MIETEK”	1927 –
TADEUSZ SUMIŃSKI	„LESZCZYC”	1924 – 2009
JÓZEF SZAMBORSKI	„MEDYK”	1921 – 2008
EDMUND SZANIAWSKI	„ZBIGNIEW”	1922 –
STANISŁAW SZCZĘSNY	„POSTRZAŁEK”	1922 –
BARBARA SZURIG-WERNER	„BASIA”	1924 –
ALEKSANDER ŚWIECIMSKI	„OLEK”	1923 – 2011
WACŁAW TARŁOWSKI	„WACEK”	1929 –
STANISŁAW TREPKA	„KONRAD”	1922 – 2003

MARIA URBANIEC-DOWNAROWICZ	„MYSZKA”	1927 –
JERZY WALESZKOWSKI	„ALI”	1924 –
PIOTR WAROCZEWSKI	„TAJFUN”	1925 –
JERZY WEJSS	„BIAŁY”	1926 – 2001
JAN WIĘCKOWSKI	„DROGOSŁAW”	1923 – 2008
TERESA WILSKA	„BOŻENKA”	1926 –
DANUTA WINIARSKA	„SŁONINKA”	1926 –
JAN WIŚNIEWSKI	„STRZEGOŃ”	1923 –
TADEUSZ WIŚNIEWSKI	„WILK”	1924 –
TADEUSZ WNOROWSKI	„HART”	1920 – 2003
ANDRZEJ WOLSKI	„JUR FELKOWY”	1924 – 2011
ANDRZEJ WROTNOWSKI	„FILIP”	1921 – 2002
ANNA WYGANOWSKA-ERIKSSON	„ANIA”	1926 –
RYSZARD WYSZOGRODZKI	„BLADY”	1928 –
KRYSTYNA ZAWADZKA	„KRYZIA”	1925 –
ZYGMUNT ZBICHORSKI	„ZYGMUNT”	1914 – 2002
LIDIA ZIENTAL-MARKIEWICZ	„LIDKA”	1929 –
ZBIGNIEW ŻAK	„STRAŻAK”	1924 – 2009

2. Usytuowany prostopadle z prawej strony wolnostojący mur o rozmiarach: 2,8 m wysokości i 4 m szerokości, obłożony jasnym marmurem, odgradzający znajdujące się za nim trzy cywilne groby. U samego szczytu muru rozmieszczony dużymi literami napis:

SZARE SZEREGI 1939–1945 NACZELNICTWO

Poniżej na „wstędze” czarnego marmuru, wyszczególnione nazwiska kolejnych przewodniczących bądź naczelników harcerstwa:

ks. JAN PAWEŁ MAUERSBERGER

harcistrz R.P. przewodniczący Szarych Szeregów w latach 1939–1942

dr TADEUSZ KUPCZYŃSKI

przewodniczący Szarych Szeregów w latach 1942–1945

WANDA OPĘCHOWSKA

wiceprzewodnicząca Szarych Szeregów w latach 1939–1942

ks. JAN ZIEJA

harcistrz kapelan generalny Szarych Szeregów w latach 1943–1945

ANTONI OLBROMSKI

harcistrz sekretarz generalny Szarych Szeregów w latach 1940–1945

MARIA WOCALEWSKA

harcistrz R.P. członek naczelnictwa Szarych Szeregów w latach 1943–1944 zginęła w Powstaniu Warszawskim

(uwaga: na tablicy nazwiska te wypisane są szeregowo: po T. Kupczyńskim, W. Opęchowska, ks. J. Zieja, A. Olbromski, M. Wocalewska).

Jeszcze niżej, dwie nieco oddalone od siebie duże tablice, także z czarnego marmuru. Z lewej – Kwatera Główna „Pasieka”, z kierownictwem i wykazem chorągwi harcerzy. Z prawej – Pogotowie Harcerek, z kierownictwem i wykazem chorągwi harcerek.

Kwatera Główna „Pasieka”

FLORIAN MARCINIAK

„Jerzy Nowak”, „Flo”, „J. Krzemień”, „Szary”, lat 29, harcmistrz, pierwszy naczelnik Szarych Szeregów w latach 1939–1943 zamordowany 20 II 1944 r. w Gross-Rosen

STANISŁAW BRONIEWSKI

„Orsza” harcmistrz, naczelnik Szarych Szeregów w latach 1943–1944

LEON MARSZAŁEK

harcmistrz, naczelnik Szarych Szeregów w latach 1944–1945

Chorągwie

BIAŁOSTOCKA	UL BIAŁY
KIELECKA	UL SKAŁA
KRAKOWSKA	UL SMOK
LUBELSKA	UL ZBOŻE
LWOWSKA	UL LEW
ŁÓDZKA	UL KOMINY
MAZOWIECKA	UL PUSZCZA
NOWOGRODZKA	UL LAS
POLESKA	UL BŁOTA
POMORSKA	UL LINA
RADOMSKA	UL RADY
ŚLĄSKA	UL HUTA
WARSZAWSKA	UL WISŁA
WARTA	UL WARTA
WIELKOPOLSKA	UL PRZEMYSŁAW
WILEŃSKA	UL BRAMA
WOŁYŃSKA	UL GLEBA
ZAGŁĘBIOWSKA	UL BARBARA
WYSIEDLONYCH Z ZIEM WSCHODNICH	UL ŻŁOTY
WYSIEDLONYCH Z ZIEM ZACHODNICH	UL CHROBRY

Pogotowie Harcerek

MARIA KRYNICKA

harcemistrzyni, naczelniczka harcerek w latach 1937–1945

ZOFIA FLORCZAK

harcemistrzyni, reprezentantka naczelniczki w latach 1943–1945

JÓZEFINA ŁAPIŃSKA

harcmistrzyni, komendantka Pogotowia Harcerek w latach 1939–1945

JADWIGA FALKOWSKA

harcmistrzyni RP, zastępczyni komendantki Wsk–Ak w latach 1943–1944

Chorągwie

BIAŁOSTOCKA

GDAŃSKA

KIELECKA

KRAKOWSKA

LUBELSKA

LWOWSKA

ŁÓDZKA

MAZOWIECKA

POLESKA

POMORSKA

ŚLĄSKA

WARSZAWSKA

WIELKOPOLSKA

WILEŃSKA

WOŁYŃSKA

3. Na wolnej przestrzeni pomiędzy Mogiłą Symboliczną a tablicą Szarych Szeregów umieszczono w odstępach dwa niskie graniastosłupy, wysokości 1,2 m, o podstawie trójkąta ostrokątnego, obłożone czarnym marmurem. Na bocznych ścianach graniastosłupów skierowanych do frontu wykuto imiona, nazwiska, pseudonimy i lata urodzenia oraz śmierci żołnierzy oddziału KOLEGIUM „A”, wchodzącego w skład batalionu „Zośka” w czasie Powstania Warszawskiego.

Polegli w akcjach zbrojnych w czasie okupacji i Powstaniu Warszawskim (graniastosłup lewy):

Tabl. 1

EDWARD HRYNIEWICZ	„KOMAR”	1906 – 1941
MIECZYSLAW JANKOWSKI	„MIETEK”	1922 – 1942
STANISLAW ROSTKOWSKI	„STASIEK”	1922 – 1942
ZBIGNIEW ART	„ROMAN”	1919 – 1943
STANISLAW CZECHOWSKI	„PUCHY”	1919 – 1943
ZBIGNIEW FURMANEK	„BARSKI”	1914 – 1943
ANDRZEJ GLUZIŃSKI	„TOMASZ”	1916 – 1943
EDMUND KALINOWSKI	„ORLIK”	1918 – 1943
TADEUSZ KIERZKOWSKI	„ZWARDOŃ”	1921 – 1943
JERZY TRÓSZYŃSKI	„ONUFRY”	1908 – 1943
N N	„KORCZAK”	– 1943
N N	„MURZYN”	– 1943
N N	„ZAPOROŻEC”	1917 – 1943
N N	„ZAWIŁY”	– 1943

KAZIMIERZ JAKUBOWSKI	„KAZIK”	1921 – 1944
ZOFIA JAKUBOWSKA	„ZOŚKA”	1918 – 1944
JAN GMUREK	„SŁOWIK”	1918 – 1944
KAZIMIERZ KACZOROWSKI	„KACZOR”	1922 – 1944
CZESŁAW NOWAK	„EDEK CZARNY”	1921 – 1944
STEFAN PŁOTKA	„MIKOŁAJ II”	1922 – 1944
ZYGMUNT WOJTCZAK	„SŁOŃ II”	1914 – 1944
ZDZISŁAW ZAJDLER	„ŻBIK”	1919 – 1944

Tabl. 2

ANTONI WOJCIECHOWSKI	„ANTEK”	1921 – 1944
JANUSZ ZALEWSKI	„SUPEŁEK”	1903 – 1944
TADEUSZ DEMBIŃSKI	„SŁOŃ”	1919 – 1944
TADEUSZ WIWATOWSKI	„OLSZYNA”	1914 – 1944
JAN BARSZCZEWSKI	„JANEK”	1921 – 1944
JANUSZ PŁACHTOWSKI	„JANUSZ”	1924 – 1944
EUGENIUSZ DARDZIŃSKI	„DECKI”	1900 – 1944
MIECZYŚLAW DARDZIŃSKI	„MIECZYŚLAWSKI”	1926 – 1944
STANISŁAW BUTKIEWICZ	„BUDRYS”	1914 – 1944
ANDRZEJ ŻUBROWSKI	„JĘDREK”	1903 – 1944
ANDRZEJ ENGLERT	„ANDRZEJEK”	1922 – 1944
JERZY PUJKIEWICZ	„ŻMUDZIN”	1910 – 1944
JAN ADAMCZYK	„WACEK”	1917 – 1944
TOMASZ WAWRZYŃSKI	„PRZYGODA”	1908 – 1944
N N	„WITEK”	– 1944
ANDRZEJ WALLICH	„ROKITA”	1923 – 1944
ZBIGNIEW ZBYROWSKI	„ZBYSZEK”	1920 – 1944
CZESŁAW KULIK	„RYŚ”	1928 – 1944
MARIAN NAWROCI	„NAWROT”	1926 – 1944
HENRYK SUJKOWSKI	„ZBIGNIEW”	1920 – 1944
CZESŁAW BOŻYK	„WŁODEK”	1924 – 1944
ZDZISŁAW KIERZKOWSKI	„ZDZICH”	1924 – 1944
ZOFIA DRAGAN	„ZOŚKA”	1923 – 1944

Zmarli po wojnie
(graniastół prawy):

Tabl. 1

ZBIGNIEW DARDZIŃSKI	„GŁAZEK”	1921 – 1945
KRZYSZTOF SOBIESZCZAŃSKI	„KOLUMB”	1916 – 1946
ALEKSANDER KWIATKOWSKI	„KAMIŃSKI”	1916 – 1955
OLGIERD CEMERSKI	„REMEC”	1919 – 1955
JAN KULCZYCKI	„ARGOS”	1923 – 1966
ZYGMUNT SZCZEPAŃSKI	„ZERO”	1903 – 1974
STANISŁAW KULCZYŃSKI	„MAJSTEREK”	1905 – 1974
LEON JANUS	„BURY”	1908 – 1975
LESZEK RYBIŃSKI	„PAT”	1921 – 1980
JÓZEF TOMASZEWSKI	„KLEMENS”	1906 – 1983
ZOFIA DEMBIŃSKA- KRASNODĘBSKA	„BEATA II”	1925 – 1984
WACŁAW TKACZYK	„OLSZEWSKI”	1902 – 1985
LUCJAN KUBERSKI	„WICEK”	1920 – 1985
KRYSTYNA DĘBSKA- SOSABOWSKA	„JOLA”	1922 – 1986
WOJCIECH SZELIGOWSKI	„SULIMA”	1923 – 1987
CZESŁAW KRAŚNIEWSKI	„KRYST”	1921 – 1989
BEATA BRANIECKA-RYBIŃSKA	„BEATA”	1926 – 1989

TOMASZ SIKORSKI	„TOMEK”	1923 – 1993
KONSTANTY DOLESZCZUK	„CZUJ”	1923 – 1997
RENATA ROZTWOROWSKA z d. BRENSTJERN-PFANHAUSER	„RENA”	1924 – 1997
STANISŁAW NOWAK	„BRUNET”	1909 – 1997

Tabl. 2

ZOFIA PTASZYCKA- KOCHANOWICZ	„ZOFIA”	1922 – 1997
IRENA WNEK-KULCZYCKA	„IRYS”	1925 – 1998
STANISŁAW SOSABOWSKI	„STASINEK”	1917 – 2000
JERZY KACZYŃSKI	„dr BOGDAN”	1916 –
BOLESŁAW GÓRECKI	„ŚNICA”	1919 –
JERZY KRZYMOWSKI	„JODŁA”	1920 – 2003
JAN ŚWIĄTKIEWICZ	„SZCZUKA”	1925 – 2002
JAN STASIAKOWSKI	„MEDYK”	1924 –
ANDRZEJ JAKUBIEC	„RYMWID”	1926 –
STANISŁAW ARONSON	„RYSIEK”	1925 –
ALFRED BIELICKI	„MIETEK”	1922 –
WŁODZIMIERZ DENKOWSKI	„KOSTEK”	1918 –
STANISŁAW LIKIERNIK	„STASZEK”	1923 –
JAN BAGIŃSKI	„SOCHA”	1919 – 2001
ANTONI TULEJA	„TULEJNIK”	1921 –
ZOFIA CZECHOWSKA	„ZOCHA”	1923 –
DANUTA MANCEWICZ	„DANUSIA”	1922 – 2008
ANNA KACZYŃSKA	„ANULA”	1918 –
HALINA ZUBRZYCKA- SMOCZYŃSKA	„HALINA”	1924 –
HALINA MARTIN	„DOROTA”	1911 –

Jak już wspomniano, po włączeniu do kwatery wolnej przestrzeni za Mogiłą Symboliczną wykorzystano to miejsce na umieszczenie tablic pamiątkowych, poświęconych zmarłym po wojnie żołnierzom batalionu „Zośka” oraz upamiętniających organizację podziemnego harcerstwa – Szarych Szeregów.

Natomiast na pustej do tej pory, tylnej ścianie – murze Mogiły Symbolicznej utrwalono skrótowo historię batalionu, będącą jego syntetyczną metryką.

U góry, po lewej stronie muru widnieje zapis:

**BATALION „ZOŚKA” ARMII KRAJOWEJ ZOSTAŁ POWOŁANY 1 WRZEŚNIA 1943 R.
POD DOWÓDZTWEM RYSZARDA BIAŁOUSA „JERZEGO”**

**NAZWĘ BATALIONU PRZYJĘTO DLA UPAMIĘTNIENIA POLEGŁEGO 20 SIERPNIĄ 1943 R.
TADEUSZA ZAWADZKIEGO „ZOŚKA” KOMENDANTA WARSZAWSKICH GRUP SZTURMOWYCH
I ZASTĘPCY DOWÓDCY ODDZIAŁU SPECJALNEGO „JERZY”**

Z prawej strony dalszy ciąg historii:

**ŻOŁNIERZE BATALIONU WYWODZILI SIĘ W WIĘKSZOŚCI Z MŁODZIEŻY HARCERSKIEJ
SZARYCH SZEREGÓWOD POCZĄTKU WOJNY UCZESTNICZYLI W WALCE Z OKUPANTEM OD 1943
R. W AKCJACH MAŁEGO SABOTAŻU ORGANIZACJI „WAWER” OD LISTOPADA 1942 R. W „OS
JERZY” W GRUPACH SZTURMOWYCH PODLEGŁYCH KIEROWNICTWU DYWERSJI KOMENDY
GŁÓWNEJ ARMII KRAJOWEJ**

Niżej, pośrodku pod Krzyżem Orderu Virtuti Militari:

W POWSTANIU WARSZAWSKIM BATALION JAKO ODDZIAŁ W ZGRUPOWANIU „RADOSŁAW”

**WALCZYŁ NA WOLI, STARYM MIEŚCIE I CZERNIAKOWIEW AKCJACH, OBOZACH,
WIĘZIENIACH I POWSTANIU POLEGŁO 453 ŻOŁNIERZY W LATACH 1945–1956 CZTERDZIESTU
JEDEN ŻOŁNIERZY BATALIONU BYŁO WIĘŹNIAMI POLITYCZNYMI**

**DEKRETEM KANCLERZA KAPITUŁY GEN. STANISŁAWA MACZKA 11 LIPCA 1968 R. HARCERSKI
BATALION „ZOŚKA” ARMII KRAJOWEJ ZOSTAŁ ODZNACZONY KRZYŻEM SREBRNYM ORDERU
VIRTUTI MILITARI**